

**UITREIKING SPW-SPELD
op 31 mei 2023 in
De Nieuwe Bibliotheek Almere**

Voor de uitreiking van de tweede Stop Plastic Waste Speldspel organiseerden drie Almeerse Rotary Clubs op 31 mei het Stop Plastic Waste Event in samenwerking met De Nieuwe Bibliotheek Almere.

Claire Slingerland uit het Rotary-eventteam fungeerde op een rustige manier als inhoudelijk gedreven moderator tijdens de twee uur durende feestelijke bijeenkomst. Claire had tezamen met het eventteam een programma gemaakt bestaande uit sprekers, films en debat.

Start Stop Plastic Waste Events

Rotary Club Almere, Weerwater en New Town zijn twee jaar geleden het project Stop Plastic Waste gestart uit zorg voor een schoner milieu.

Liesbeth Bronkhorst, Rotarian en directeur van Stad en Natuur onderbouwde deze zorg in de startpresentatie van het Stop Plastic Waste Event. Bronkhorst heeft over de jaren heen gezien dat de hoeveelheid plastics de afgelopen 40 jaar een gigantische vlucht heeft genomen. Plasticsverpakkingen zijn volgens haar aantrekkelijk voor de consument en het bedrijfsleven. Dit maakt er doorgaans slecht geluisterd wordt naar argumenten voor een schoner, gezonder en biodiverser milieu, één van de focuspunten van Rotary. Helaas speelt de vervuiling van het leefmilieu pas op langere termijn en is het nu relatief onzichtbaar. Dat maakt het lastig voor het menselijke brein om de kennis tot zich te nemen en om een ander handelingsperspectief in te zetten. Het goede nieuws is volgens Bronkhorst dat we plastics kunnen opruimen en dat we innovaties binnen handbereik hebben. Neem de natuur: we mogen blij zijn dat er bacteriën zijn die plastic eten! Tevens mogen wij heel blij zijn met alle mensen en organisaties die zich inzetten voor de reductie van plasticvervuiling. Hierbij is de hele keten van belang. We kunnen op politieke partijen stemmen of daar

actief worden die dit verhaal serieus nemen en er wat aan willen doen. We kunnen onze pensioenfondsen en banken de vraag stellen waarin zij beleggen. We kunnen onze bestuurders aansporen om adequaat en snel te gaan handelen en er bovenal zijn er al heel veel plasticvrije producten op de markt waardoor je keuken en badkamer ook (bijna) plasticvrij kan zijn. Ook zijn er inmiddels veel burgerinitiatieven zoals het Rotary-initiatief. Verder kunnen we als professionals onze bedrijven en productieprocessen plasticarm inrichten. Veel minder plastic produceren en gebruiken is het enige wat op termijn echt gaat helpen. Ondertussen zijn de wetenschap en ondernemers druk bezig om middels recycling en upcycling werkende producten te ontwikkelen om al dat plastic te verzamelen, te scheiden, schoon te maken, te bewerken tot een goede grondstof en het weer opnieuw te gebruiken of er weer een nieuw product van te maken. Aan de voorkant nadenken over producten zonder of met minder plastic, of met beter scheidbaar of te verwerken plastic gebeurt ook steeds meer: een creatief proces met praktische kantjes dat het domein is van bijv. industrieel ontwerpers. En dit is allemaal mensenwerk! *Met elkaar kunnen wij heel veel.*

Vanuit Stad en Natuur zijn inmiddels 28.000 scholieren aan de slag gegaan met het onderwerp Circulaire Economie. Op het Upcyclecentrum in Almere Haven is een educatieruimte ingericht. Bronkorst spreekt haar hulde uit aan de gemeente voor dit baanbrekende initiatief. Samen met de mensen van Stadsreiniging en de start up-ondernemers geeft Stad en Natuur daar ook lessen.

Al met al veel initiatieven en verbindingen. Laten we versnellen en opschalen met elkaar, aldus Liesbeth Bronkhorst! Immers, de laatste decennia is er een ophoping van plasticafval in het milieu: op stortplaatsen, in het water, in de bodem en in de lucht doordat plastic afval afbreekt en het gebruik van microplastics en nanoplastics in producten toeneemt. Plastic kost levens van zeedieren, zoogdieren en mensen. Daarom moet het productie- en consumptiegedrag heroverwogen worden. Dit omvat de verandering van materialen en ook de manier waarop voedsel, kleding en andere producten geproduceerd worden.

Vraagstelling

De vraag is dan ook: 'Hoe kan een circulaire economie gecreëerd worden waarin de hoeveelheid plastic afval wordt gereduceerd'. Vorig jaar heeft Rotary twee SPW-events georganiseerd op Floriade Expo 2022, waarin aandacht is besteed aan deze vraag. In één van werkgroepen is de focus gelegd op het verbinden van onderwijs met ondernemers en het voorkomen van plastic waste. Almere kent beroepsonderwijs t/m inmiddels HBO. Voor deze studenten van bijvoorbeeld toegepaste biologie (Aeres) en techniek (Windesheim) is het een uitgelezen kans om multidisciplinair met dit vraagstuk aan de slag te gaan. Hiervoor wordt dit jaar opnieuw op Windesheim een hackaton opgezet voor studenten met een uitdagende opdracht, dat gericht is op voorkomen van afval en op circulair ontwerpen. De vraagstelling moet in een snelkookpan van een paar dagen opgelost worden. Het zijn reële vragen, die door ondernemers zijn ingebracht en later door hen kunnen worden uitgewerkt.

In 2023 komt de volgende vraag naar voren: 'Welke organisaties in Almere e.o. zetten zich in voor de reductie van plastic afval'? Dit leidt tot de uitdaging of we als Rotary deze organisaties jaarlijks een podium kunnen geven met het uitreiken van de zogenaamde SPW-speld. Besloten is om in 2023 een aantal organisaties te nomineren en het publiek te laten stemmen welke organisatie te speld krijgt uitgereikt.

Alvorens de genomineerden aan het woord te laten heeft Monique van der Wal op een flitsende manier een presentatie gehouden over plasticvrije Beach-Street Cosmetics en zijn in een panel een aantal kritische noten gekraakt. Bovenal heeft Henriëtte Evenhuis de rationale van het ontwerp van de Stop Plastic Waste Speld uitgelegd.

Beach Street Cosmetics

Monique van der Wal begon haar presentatie met de opmerking vereerd te zijn om tussen de genomineerden het verhaal vertellen waarom haar dochter Amanda en zichzelf Beach-Street Skincare begonnen zijn. Goed voorbereid ging Monique gewapend met kleding aan van de Pure lijn van ontwerpster Monique Collignon, dat gemaakt is van gerecycled ocean plastic, haar laptop in een tas van gerecyclede autobanden van Ecowings naar De Nieuwe Bibliotheek Almere. Onder de indruk van de organisatie en de gasten ging Monique het podium om daar een spontaan en flitsend verhaal te houden. Ze voelde zich supertrots om op het podium te mogen staan en trots op haar dochter en hun team voor de keuze om hun producten zonder microplastics en zonder plastic verpakkingen aan te bieden en bovenal om in de gelegenheid te zijn om dit recht uit mijn hart te mogen vertellen.

Verder maakte Monique van de gelegenheid gebruik om een door Beach Street Cosmetics ontwikkeld educatie programma voor kinderen te benoemen. In at programma komt aan de orde hoe het beste om te gaan met zonnestrallen en dit bescherming geboden kan worden in cosmetica zonder schadelijke bestanddelen. Dit ten nutte van het milieu en specifiek de oceanen. Dit toont zich in het motto: Your Skin . The Ocean . Our Mission.

Panel

Vervolgens hebben vijf panelleden gereageerd op stellingen. Dit betreft de HBO-studenten I. Breet, Cira Cinzia, Sterre Hoogerdijk, lector Evert-Jan Velzing en ondernemer Mark Botter.

De volgende vijf stellingen zijn doorgenomen:

- (Micro)plastics in de natuur tast de gezondheid van mens, dier en plant aan.
- Recyclebaar plastic is een 'onzin' claim.
- Alleen maat het uitspreken van de ambitie: ik werk aan de reductie van plastics in de vorm van 'green washing'.
- Moderne ondernemers zien brood in plastics.
- Ondernemers hebben een prikkel nodig om plasticvrij verpakkingsmateriaal te gebruiken.

De panelleden zaten doorgaans op één lijn bij het bespreken van de stellingen. Ze onderschreven de eerste stelling en ze zagen wel brood in de tweede en vierde stelling over recyclebaar plastic. Gloeiend eens waren de panelleden over de door de moderator aangesneden vijfde stelling. Weliswaar wordt het gebruik van plastic verpakkingsmateriaal teruggedrongen door de inzet van statiegeld op plastic flesjes, maar het gebruik van plastic tasjes neemt enige tijd na het verbod op verspreiden weer toe. Dit terwijl plastic onze gezondheid bedreigt. Derhalve is het essentieel dat we ons inzetten voor plasticreductie. Door plasticafval te

verminderen, verminderen we immers de impact op ecosystemen, vermijden we schadelijke chemicaliën en beschermen we de biodiversiteit. Bovendien draagt plasticreductie bij aan het verminderen van de CO₂-uitstoot en het behoud van natuurlijke hulpbronnen, aldus de panelleden.

Stop Plastic Waste speld

Beeldend kunstenaar en Rotarian Henriëtte Evenhuis legde uit hoe ze tot het ontwerp van de Stop Plastic Waste speld is gekomen. Al denkend over een ontwerp voor een SPW-speld bleven haar gedachten steeds terugkeren naar het besef dat onze planeet al miljarden jaren bestaat. Dat de planeet al veel rampen heeft overleefd, evolutie heeft meegemaakt en mogelijk veel beschavingen heeft gehuisvest, Beschavingen die opkwamen en weer gingen. We weten echter niet alles.

Wat we wel weten is, dat wij er nog steeds zijn en dat we nog in beweging zijn. "Hier kwam ik op het beeld van een Lemniscaat", vertelt Henriëtte. In de wiskunde is een lemniscaat het teken voor oneindigheid. In het Latijn betekent het lemniscaat: het 'lint' in de vorm van een liggende

acht. In feite beschrijft de lemniscaat de eindeloze beweging: van begin naar een eind en weer terug naar het begin. Het woord continuïteit hoort hierbij.

En wat onszelf betreft, wat ons tijdsframe betreft: onze continuïteit is werkelijk in gevaar. Er is sprake van klimaatverandering, verspilling, uitbuiting van de planeet en van vervuiling. We weten het wel. De eindeloze beweging in de lemniscaat staat voor de continuïteit van respect voor onze planeet en het leven daarop. We moeten de vervuiling van de planeet stoppen: stop the waste, stop the plastic waste.

Henriëtte heeft in het ontwerp naast de letters S, P, W een vlinder verwerkt. Een vlinder staat voor transformatie en liefde. Transformatie en liefde hebben we beiden nodig. Zonder vlinders, bijen en insecten, die net als al het leven bedreigd worden, is er geen voedsel en dus ook geen leven. Kortom, 'stop the waste', 'stop plastic waste' benadrukt de ontwerpster van de SPW-speld aan het einde van haar uitleg.

De Genomineerden organisaties

In het hoofdprogramma komen als eerste de genomineerde aan het woord. Er zijn vier organisaties genomineerd voor hun inzet in het bevorderen van plasticreductie. Hun nominatie is onderbouwd op de website van www.stopplasticwaste.org. En natuurlijk gaven ze op het 3^e StopPlasticWaste-event van 31 mei jl. een levendige en enthousiaste onderbouwing voor hun nominatie aan een volle zaal met geïnteresseerden.

Flevoziekenhuis heeft het Green Team OK geformeerd dat zich tot doel stelt om vanaf 2025 de helft van het medisch afval te produceren. Oogarts Sjoerd Elferink toonde ter plekke een medisch hulpmiddel dat in schoon plastic wordt afgeleverd. Het hulpmiddel gaat na één keer gebruik de afvalbak in en de plasticverpakking wordt ten onrechte als medisch gezien en daarom verbrand. En dan te bedenken dat er iedere dag 16 kilo afval uit een operatiekamer komt. Bijna alles wat verpleegkundigen en artsen gebruiken is verpakt in plastic, aangezien het steriel moet zijn.

Elferink gelooft dat de afvalstroom in de medische zorg drastisch naar beneden kan als er maar genoeg energie in wordt gestopt en zeker als de wetgeving wordt aangepast. Met het Green Team OK zet hij zijn schouders eronder: het gebruik van dubbele plastic bakjes wordt ontraden, type plastics zoals doppen, flessen, zacht plastic en hard kunststof wordt gescheiden zodat ze recyclebaar zijn. Inkopers richten zich in toenemende mate op recyclebare spullen en plastic vrije verpakkingen. Sjoerd Elferink houdt ook een pleidooi om meer medische hulpmiddelen schoon te maken zodat ze verwerkt kunnen worden tot een nieuw medisch hulpmiddelen. Elferink gaf aan was vereerd te zijn met de nominatie.

Save Plastics werkt nauw samen met Gemeente Almere om de afval kringloop te sluiten. In de afgelopen jaren zijn mogelijkheden voor verwerking van plastic reststromen onderzocht en uitgetoet, aldus vertelt directeur Bram Peters. Met name de zogenaamd moeilijke recyclebare plastics (mix plastics) blijken een uitdaging te zijn. Ze zijn moeilijk te verwerken.

Vol trots geeft Peters aan dat er Save producten gemaakt worden uit een 100% gerecyclede kunststofmix. Het kunststof is van een hoogwaardige kwaliteit en zeer geschikt als alternatief voor hout. Zo heeft het dezelfde verwerkbaarheid als hout, maar plastic rot en splintert niet. Voor producten die (deels) in aanraking komen met water maken wij gebruik van een combinatie van gerecyclede

kunststof en gecertificeerd Europees hout. Hierdoor wordt rotting op de lucht-/waterlijn voorkomen.

In samenwerking met Provincie Flevoland, Cirwinn en vele (Europese) partners hebben Almere en de Save Group is de Groene Plastic Fabriek gebouwd, waar producten worden geproduceerd voor de woningbouw en de openbare ruimte. Deze producten gaan zo'n 50 jaar mee en kunnen nog tien keer worden gerecycled. Op jaarbasis kunnen zo honderden tonnen plastics van de verbrandingsovens worden gered. Zo ontstaat een circulaire economie, die schaalbaar is.

Bram Peters is de Plastic Hero van 2022 en een bekende in de wereld van plastic verwerking. Voor Bram krijgt plastic een ziel als het verwerkt wordt tot een nieuw product zoals huizen of beschuttingen.

Eco Packaging helpt bedrijven een duurzame stap te zetten binnen hun logistieke processen. Dit doet zij aan de hand van haar gerecyclede verpakkingsproducten, legt Floor Tijssen aan de zaal voor. Een voorbeeld van gerecyclede verpakkingsproducten is handwikkelfolie en machinewikkelfolie, die gemaakt worden van maar liefst 80% PCR-plastic. Met de folies kunnen bedrijven eenvoudig verduurzamen en 2,5 keer minder CO2 uitstoten zonder extra te moeten investeren, zonder bijkomende kosten te moeten maken en zonder dat er een verschil in kwaliteit ontstaat. De prijzen bij Eco Packaging liggen relatief laag.

Met de duidelijke visie en drive van broer en zus Tijssen, hopen ze andere ondernemers bewust te maken en te enthousiasmeren om zich ook in de zetten voor duurzaamheid. Samen willen Floor en Bas Tijssen namelijk op weg naar een milieuvriendelijke manier van ondernemen én verpakken.

Eco Packaging is een gloednieuw bedrijf, dat sinds begin 2023 op de markt is werkt met een helder oog op innovatie en nieuwe duurzame producten. Ze zijn in het bezit van de Blauer Engel Certificaat. De nominatie voor de SPW-speld was een verrassing voor broer en zus Tijssen.

Beesha. Ben Bos vertelt dat hij in 2019 is gestart is met het ontwikkelen van onder andere Shampoo Bars. Deze producten waren toen nog nieuw op de markt en het aanbod was nog erg klein. Wat er aangeboden werd, bevatte doorgaans agressieve schoonmaakmiddelen zoals parabenen en sulfaten of de producten werden voor een groot deel geïmporteerd uit het oosten. Dat moest toch anders kunnen, legt Ben Bos de zaal voor.

De door Beesha ontwikkelde plasticvrije producten bevatten geen synthetische ingrediënten maar natuurlijke ingrediënten zoals Shea Boter, Kokosboter en Vitamines. Indien mogelijk gebruikt het bedrijf etherische oliën als geurstof in hun eigen zeepmakerij in plaats van synthetische parfums. Binnen een jaar heeft Beesha ervoor gezorgd dat er 68.000 plastic flessen niet meer in de badkamer staan en is voorkomen dat deze plastic flessen in het milieu terecht zijn gekomen. De zaak ontplofte als het ware, in positieve zin.

Beesha is inmiddels een naam geworden in Almere e.o. met zeven mensen in vaste dienst en enkele flexibele krachten ernaast. In 2022 heeft ze de prijs voor de Almeerse 'Starter van het jaar' in de wacht gesleept en voor wat de nominatie voor de SPW-speld betreft, hoopt Ben Bos dat Beesha deze prijs te krijgen. Immers Beesha zet zich in voor het verkleinen van de ecologische voetafdruk door haar processen zero-waste in te richten.

Uitreiking van de Stop Plastic Waste Speld

Meer dan 700 mensen hebben gestemd op de vier genomineerde organisaties: Flevoziekenhuis, Safe Plastics, Beesha en Eco-packaging. De meeste stemmen zijn naar het Flevoziekenhuis gegaan. Maaïke Veeningen, wethouder Economische Zaken in Almere, had de eer om de SPW-speld uit te reiken aan Sjoerd Elferink, die zich met zijn Green Team OK al enige jaren inzet voor hun actieve rol in het bevorderen van plasticreductie. Veeningen onderstreepte dat het Flevoziekenhuis met een indrukwekkende plasticreductie van 75% een leidinggevende positie in Nederland inneemt. Voor haar was het een eer om de SPW-speld aan Sjoerd Elferink van Flevoziekenhuis te overhandigen. Voor Elferink was de SPW-speld een erkenning voor de inzet van het Green Team OK. Hij nam de speld met groot genoegen in ontvangst. De speld gaat vergezeld met een certificaat en met een grote bos bloemen. Het certificaat krijgt naar zeggen een prominente plek in de hal van Flevoziekenhuis.

Rotary Eventteam

Het Rotary Eventteam heeft met genoegen het 3^e SPW-event georganiseerd. Het team bestond uit Claire Slingerland, Elly Zeef, Henriëtte Evenhuis, Anita Ekas en Mona Alikhah. Om te benadrukken: het Rotary Eventteam stelt zich als doel bedrijven te inspireren en aan te moedigen om na te denken over plasticreductie in hun bedrijfsvoering. Meer informatie hierover is te vinden op www.stopplasticwaste.org.
